

FIETSRUTE LANGS OBJECTEN VAN JONGE BOUWKUNST (1960-1990)

Ook in deze gids een fietsroute langs objecten die aansluiten bij het thema van dit jaar: Gebouw(d) om te blijven. Bij deelnemende panden staat het pandnummer vermeld zoals dat is opgenomen in dit boekje. Deze zijn ook terug te vinden op het routekaartje.

Omdat dit jaar het aandeel van panden buiten de singels beperkt is, zijn er objecten aan toegevoegd die gelden als producten van jonge bouwkunst. Dat betekent: bouwjaar tussen 1960 en 1990¹. De totale fietstocht is bijna 20 kilometer.

START: STADHUIS, VOORKANT BREESTRAAT (PAND 1)

Startpunt is het stadhuis, aan de Breestraat, ter hoogte van de stadhuis-trap. Met de rug naar het stadhuis ga je linksaf, de Breestraat uit. Op de zespriem ga je schuin links, Hogewoerd. Bij de stoplichten linksaf, Sint Jorissteeg, even verder wordt het Hooigracht. Deze helemaal uitrijden via de Klokpoot en aan het einde links de Langegracht op, na 150 meter aan de rechterhand het voormalige **STADSBOUWHUIS (PAND 26)**.

Stadsbouwhuis vanaf de Maresingel gezien. © Sjoerd de Jong

HISTORISCHE FABRIEKSPANDEN EN VOORMALIGE WOONHUIZEN

Je vervolgt je weg via de weg naast het Stadsbouwhuis, de Tweelingstraat. Over de brug links, Maresingel. Aan de overkant zie je de historische fabriekspanden aan het **AMBACHTSPLEIN (PAND 27)** en het **PAPEGAAISBOLWERK (PANDEN 28 EN 29)**. Bij de Heen- en-weerbrug rijd je rechtdoor, wordt Rijsburgersingel. Bij de grote kruising ga je rechtsaf, het fietspad van het Schuttersveld op. Alsmar rechtdoor, onder het spoor door, de Rijsburgerweg op. Eerste straat rechts (alleen voor fietsers) is de Boerhaavelaan. Daar bevinden zich aan de linkerkant twee 'open monumenten', een voormalig woonhuis op **BOERHAAVELAAN 2/HOEK RIJSBURGERWEG (PAND 31)** en een woonhuis op **BOERHAAVELAAN 6 (PAND 32)**.

BRUTALISTISCHE ARCHITECTUUR

Je gaat terug naar en verder over de Rijsburgerweg. Bij de rotonde ga je links, Wasenaarseweg. Deze volg je tot de volgende rotonde. Ook daar linksaf. Aan de rechter-

zijde zie je het Silviusgebouw, een mooi voorbeeld van de zogenaamde brutalistische architectuur uit de jaren 70 van de vorige eeuw. Een term die afgeleid is van het Franse 'béton brut', te vertalen met kaal beton.

Je kunt het bewonderen (of verafschuwen) maar je mag er niet in. Dus fiets je door, je houdt twee keer rechts aan, komt op de Einsteinweg. Na driehonderd meter is rechts het ronde collegezalengebouw dat onderdeel uitmaakt van het Gorlaeuscomplex, ook zo'n voorbeeld van architectuur uit de jaren 70. Het doet denken aan het uit dezelfde periode stammende Evoluon in Eindhoven.

Je gaat het fietspad op tegenover het gebouw en rijdt naar de stoplichten, daar oversteken en meteen linksaf. Aan de rechterhand op Plesmanlaan 100 de 'Aramcobunker'. Veel brutalistischer dan dit vind je ze niet, tenzij in het voormalig Oostblok. Ook hier fiets je door en volgt de fietsroute richting het centrum van Leiden.

DEFENSIE EN WETENSCHAP

Je gaat onder de spoorlijn door en daarna weer rechtdoor, passeert de Morspoort en stopt 50 meter verder bij de '**COMMUNICATIEBUNKER**' uit de Tweede Wereldoorlog (**PAND 6**).

Terug naar de Morspoort, daar fiets je omheen en rechtsaf naar de Rijn, over de Rembrandtbrug (recht voor op de witte gevel het prachtige Friestalige gedicht van Troelstra) en dan ga je rechts, passeert Rembrandt en fietst (of beter: loopt) om het voorliggende gebouw heen. Dat is de voormalige **ZEEVAARTSCHOOL (PAND 5)**.

Je loopt naar het Noordeinde, stapt op en fietst rechtsaf en over de brug links, Witte Singel. Deze volg je waarbij je aan de linkerkant de kronkelende singelgracht hebt en even verderop de oogstrelende combinatie van **HORTUS BOTANICUS (PAND 14)** en de **OUDE STERREWACHT (PAND 16)**.

In de bocht tegenover de Sterrenwacht ga je schuin rechts, de Witte Rozenstraat in. Het laatste huis aan de rechterzijde met huisnummer 57 is het **EHRENFESTHUIS (PAND 17)**, ontworpen door Tatiana Afanassjewa, de vrouw van Paul Ehrenfest, hoogleraar en opvolger van Lorentz.

EEN UNIEK VORMGEGEVEN PARK IN EEN HISTORISCH LANDSCHAP

Je gaat verder rechtsaf (let op het 'Kasteeltje' rechts) en over de brug, Rijn en Schiekade, weer over een brug en rechts, Andries Schotkade. Je rijdt rechtdoor, ook bij de

kruisingen met eerst de Herenstraat (je komt op de Kastanjekade) en daarna met de Lammenschansweg. Je passeert het station Lammenschans en gaat rechtsaf naar de Melchior Treublaan.

Bij ANWB-fietsbordjes rechtsaf, fietspad op en aan de overkant rechtsaf over het spoor en meteen links. Je maakt nu een rondje door het Polderpark Cronesteyn. Dit park is in de jaren 70 vormgegeven en is in zijn soort uniek in Nederland.

Je fietst hier door fietsknooppuntbordjes te volgen, je gaat via de knooppunten 70, 64, 65 en 16 weer terug naar 70. Daar ga je rechtdoor en fietst circa vijfhonderd meter over het Leidse Zangfietspad. Je mag hier vrijuit zingen, als je dat wilt!

Park Cronesteyn. © Claudia Claas

Rechtdoor tot je bij de fietsbrug komt, daar rechtsaf en na 30 meter links, Kasteelhof. Bij de driesprong rechtsaf, Vlisstraat, einde rechts en meteen weer links fietspad op. Bij de eerstvolgende kruising rechts, je komt in Park Matilo, bijna 2000 jaar geleden de locatie van een Romeins legerkamp.

Midden in het park linksaf. Einde van dit fietspad ga je rechtdoor, Matilotunnel. Einde daarvan rechtsaf / linksaf en je rijdt verder over het Utrechtse Jaagpad langs de Nieuwe Rijn. Je gaat over de eerste brug rechts en komt zo op het Waardeiland.

WAARDEILAND EN BEGRAAFPLAATS GROENESTEEG: OASES VAN RUST

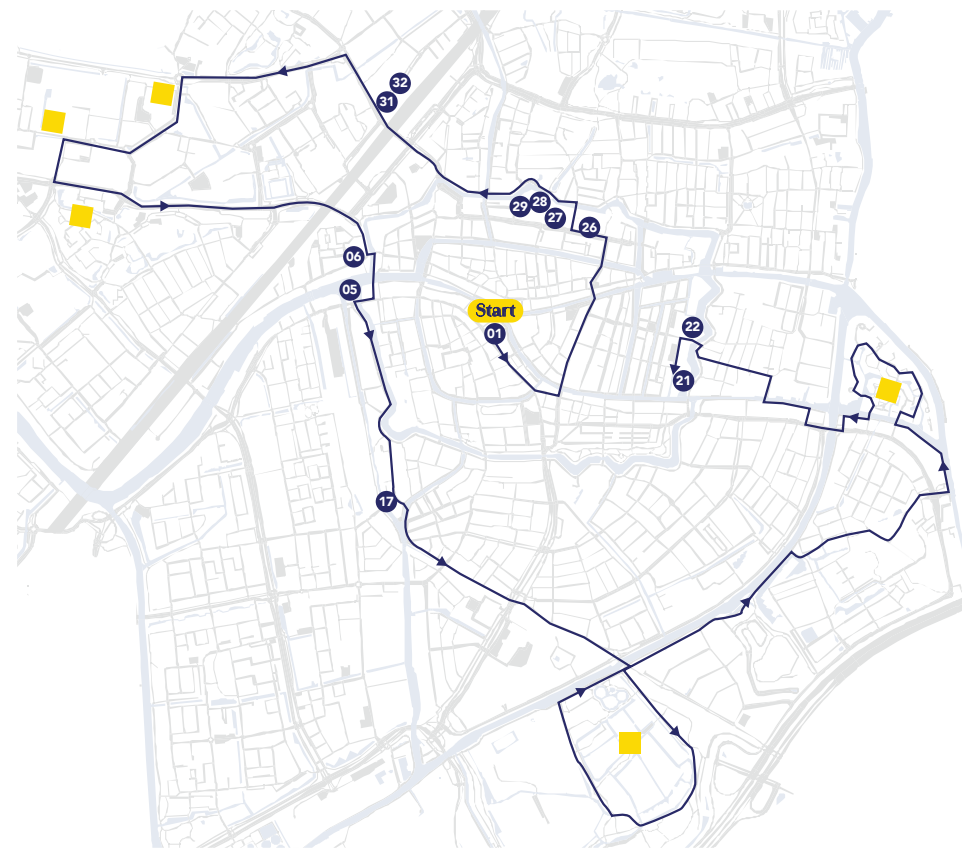
De bebouwing op het Waardeiland uit de jaren 80 is min of meer gebaseerd op een Amerikaanse *suburb* en zeldzaam in Nederland. Het eiland is een oase van rust.

Je maakt hier een rondrit via Gerbrandylaan, Aletta Jacobslaan, Laan der Verenigde Naties, Oxfordlaan, Schermerhornpad en dan over de Oxfordbrug en meteen daarna over de Kettingbrug terug naar het Jaagpad. Rechtsaf en even verder links, voor de watertoren langs en over de Wilhelminabrug. Eerste rechts, Rijnstroomstraat, bij het water

links en tweehonderd meter verder rechts over de brug. Je gaat 50 meter rechtdoor over het fietspad, dan linksaf Evertsenstraat. Einde rechts, meteen daarna links en je bent bij de **MEELFABRIEK (PAND 22)**.

Vanaf de Meelfabriek loop je langs het Katoenpark naar **BEGRAAFPLAATS GROENESTEEG (PAND 21)**. Hier eindigt de fietsroute. Je kunt de gehele Groenesteeg uitrijden tot de Hooigracht en vandaar terug naar het stadhuis.

FIETSRUTE

■ Voorbeeld gebouwd in de jaren 70

● Pand in het boekje